

It's all about the data

**AF CHARLOTTE
VITHEN**
Vejdirektoratet
cv@vd.dk

Temaet for denne udgave af Trafik & Veje er trafikdata, og det er ikke tilfældigt.

På ITS Verdenskongressen, der blev afholdt i København i 2018, blev der talt rigtig meget om data. Og om at data er det nye olie - med tilføjelsen at der mangler raffinaderier til at lave det om til noget brugbart. Dette er kun blevet endnu mere tydeligt her to år efter.

Adgangen til og vores evne til at anvende data vil være en afgørende forudsætning for, at vi kan udnytte digitaliseringen af transportsektoren og dermed understøtte udviklingen af bedre tjenester og services for person- og godstransporten.

Udviklingen af den digitale kommunikationsinfrastruktur og "intelligente" biler udrustet med ny teknologi betyder, at vi hele tiden får adgang til og mulighed for at udveksle nye og større mængder af data fra trafikken og vejnettet - også i realtid. Det sker løbende, og i takt med det opstår også behov for nye værktøjer til at behandle og nyttiggøre data til analyser, statistikker, styring, simulering, optimering og udvikling af tjenester og løsninger. Nye styringsalgoritmer og værktøjer som AI (Artificial Intelligence) og machine learning vinder frem. Der er de sidste par år gennemført flere forsøg og tests med dette, og især på trafiksignalområdet ser det ud til, at vi kan opnå helt konkrete gevinster i form af reduktion af ventetider og unødige stop.

Samtidig udvikles nye forretningsmodeller mellem de mange aktører såsom bilproducenter, forskellige typer service providers og vejmyndigheder, som bidrager til bedre og smartere udnyttelse af data. Alle har forskellige roller og interesser, og sammen skal vi finde vejen til fremtidige samarbejdsmodeller, hvor data i større grad kan deles på tværs til gavn for trafikanterne. Flere vejmyndigheder i Danmark køber nu data direkte fra dataleverandører eller via databrokers, og data genbruges i flere sammenhænge og til for-

skellige formål. Både som erstatning for eksisterende data, men også som supplement til nye anvendelser.

En af de store udfordringer er at få skabt et overblik over, hvad der reelt er brug for med henblik på at skabe konkrete og relevante anvendelser. En vigtig pointe er, at man skal gøre sig det klart, hvilke data der reelt er "need-to-have" og ikke blot "nice-to-have", så man kan få den bedste balance mellem costs og benefits.

Det bliver mere og mere klart, at en vigtig forudsætning for, at vi sammen kan udnytte data, er, at vi sikrer deling på tværs af de forskellige aktører på transportområdet. Dette er også noget, EU-Kommissionen har haft fokus på de seneste år, og derfor er der vedtaget en række retsakter, der pålægger medlemsstaterne at gøre deres data og informationer offentligt tilgængelige, således data fra forskellige datakilder kan findes samme sted. I Danmark er vi langt fremme med at udstille vores data på et Nationalt Access Punkt, der udstiller udvalgte data på vejområdet. Primært for statsvejene, men også udvalgte data fra cirka halvdelen af kommunernes overordnede veje. Planerne er nu, at også data fra den kollektive transport skal udstilles her. Samtidig arbejdes der også på, at data deles på en mere ensartet og standardiseret måde. Og endelig er der også de sidste par år kommet stor fokus på høj datasikkerhed. Sidstnævnte må nok anses at være den største barriere for, at vi for alvor kan sætte gang i udviklingen af de smarte, intelligente biler.

Udviklingen går stærkt, men stadig i retning af at data er det nye olie, der kan understøtte udvikling af transportsektoren. I dette temanummer har vi forsøgt at beskrive nogle af de datainitiativer, der lige nu arbejdes med i Danmark, samt skrive en lille smule om hvad der sker på europæisk niveau.

Rigtig god læselyst og fornøjelse med dette nummer af Trafik & Veje. ●